

We Lwowie, dnia 3. kwietnia 1900.

Aleg. 95

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wcielenia gminy Skole wieś do gminy Skole miasteczko w myśl §. 96. ustawy gminnej z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51. Dz. u. kr.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 23. marca 1899 powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt ustawy o wcieleniu wsi Skolego do miasteczka Skolego w powiecie stryjskim stosownie do postanowień §. 96. ustawy z dnia 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51. W ustawie tej ma być jednak zastrzeżeniem, iż majątek swój i dobro, o ile nie pozostawały dotychczas we wspólnem posiadaniu, zachowują i nadal obie połączone miejscowości jako odrębną własność i że istniejące w chwili wejścia w życie ustawy, długi swoje umorzy każda z nich dochodami z własnego majątku“.

Z tej przyczyny składa Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie:

Konieczność połączenia obu gmin wykazał Wydział krajowy w swoim sprawozdaniu, w roku 1897 Wysokiemu Sejmowi przedłożonem (alegat 11. stenograficznego sprawozdania z r. 1897/8). Na podstawie tego sprawozdania i po zbadaniu rozlicznych protestów i zażaleń gminy Skole wieś i jej członków przeciw projektowi wcielenia tej gminy do gminy Skole miasteczko, doszła Komisya gminna w swem sprawozdaniu z 10. lutego 1898 (aleg. sten. spr. Nr. 275) do przekonania, że z powodów w tem sprawozdaniu przytoczonych w obu gminach panują anormalne stosunki pod względem wykonywania policyi miejscowej, co zarówno na rozwój obu gmin jako takich, jak i na rozwój samej miejscowości jako stacyi klimatycznej, niezwykle szkodliwe następstwa za sobą pociąga i że zapobiedz temu może jedynie połączenie tych gmin w jedną gminę na zasadzie §. 96. ustawy z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51., wreszcie, że najpoważniejsze zarzuty przeciw temu projektowi podniesione są nieuzasadnione.

Komisya podniosła zarazem z całym naciskiem, że c. k. Starostwo w Stryju ze względów publicznych oświadczyło się stanowczo za projektowanem połączeniem i na tej podstawie przedłożyła Wysokiemu Sejmowi z małemi zmianami opracowany przez Wydział krajowy projekt ustawy o wcieleniu gminy wiejskiej Skole do gminy Skole miasteczko.

Na posiedzeniu z dnia 19. lutego 1898 uchwalił Wysoki Sejm ów projekt ustawy w drugim czytaniu, jednak przy trzecim czytaniu uchylił ten przedmiot z porządku dziennego z powodów — jak to Komisya gminna w sprawozdaniu z 20

marca 1899 (alegat 237 z r. 1898/9) podała, „aby złożyć dowód, iż Wysoka Izba jest skłonna ile możliwości uwzględnić także opinie opozycyjnej mniejszości i że rzecz na tem nie straci, jeżeli się decyzya na rok odwlecze“.

Podczas sesji sejmowej 1898/99 sprawa powyższa wznowioną została przez petycyę interesowanych gmin i w ten sposób Komisya gminna miała sposobność wyrazić Wysokiemu Sejmowi ponownie swoje zdanie co do projektowanego połączenia obu gmin (alegat 237). Komisya stwierdziła z aktów Wydziału krajowego, bardzo zły stan administracyi gminnej we wsi Skole, a natomiast należytą administracyę w miasteczku, wykazawszy zaś, że gmina Skole miasteczko nie szuka w majątku wsi źródeł do spłaty własnych długów i wyjaśnwszy, że opór dotychczasowych zawiadowców spraw gminnych we wsi stąd pochodził, „iż w utrzymywaniu rozdziału widzieli oni gwarancyę bezkarności swojej nieuczciwej gospodarki, a z walki przeciwko połączeniu uformowali sobie po prostu źródło dochodu ubocznego“, Komisya gminna objawiła ponownie przekonanie, że połączenie obu gmin jest niezbędne, i wyjść może tylko na korzyść gminy wiejskiej.

W tej myśli starała się Komisya wynaleść sposób, któryby ułatwił przeprowadzenie projektowanego połączenia. Sposobem tym miało być pozostawienie każdej z gmin przy odrębnej własności dobra i majątku gminnego z osobnem zarządem i na tej podstawie powziętą została na wstępie przytoczona uchwała Wysokiego Sejmu. Wydział krajowy przyszedł jednak do przeświadczenia, że zachowaniu powyższej odrębności majątkowej stanęłyby na przeszkodzie poważne trudności ustawowe i administracyjne, a w każdym razie byłaby ona przyczyną zamieszania w racjonalnej gospodarce gminnej i nowem źródłem licznych sporów.

Na podstawie bowiem zasadniczych postanowień art. XV. ustawy z 5. marca 1862 Dz. p. p. Nr. 18, oraz §§. 75. i 76. ustawy gminnej z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51 dochody z własności gminy mają służyć na opędzenie wydatków gminnych, rozumie się, o ile dochody te nie mają już z góry oznaczonego specjalnego celu, jak n. p. dla ubogich, dla kas pożyczkowych, na fundacyę stypendyjne i t. p.

Przedewszystkiem więc dochody z majątku ściśle gminnego obydwu gmin, musiałyby w myśl powyższych zasadniczych postanowień ustawowych używane być na potrzeby przyszłej gminy a tem samem zasadniczo niemożliwem jest pozostawienie wyłącznej własności majątku gminnego przy każdej z obydwu części przyszłej gminy z osobna.

Dalej na podstawie art. XII. i XIII. powołanej wyżej ustawy zasadniczej z 5. marca 1862 Dz. p. p. Nr. 18., oraz §§. 25., 26., 28., 46., 48. do 51., 56. do 65. i 71. do 74. ustawy gminnej, zarówno zarząd majątkiem i dochodami gminy, ze wszystkiem, co pod nazwą zarządu rozumieć należy, jak i odpowiedzialność za ten zarząd, włożone zostały ustawowo w pierwszym rzędzie na Naczelnika gminy a w drugim rzędzie na Radę gminną. Pozostawienie więc odrębnej własności majątku i dobra pod osobnym zarządem każdej części przyszłej gminy, a wyłączenie z pod zarządu i odpowiedzialności Naczelnika przyszłej gminy i jej Rady gminnej, jest również niedopuszczalne.

Gdyby wszakże mimo to dla przyszłej gminy Skole miasteczko miały być wydane odmienne postanowienia ustawowe, co jednak zdaniem Wydziału krajowego jest niemożliwe, nasunęłyby się jeszcze dalsze trudności, mianowicie:

Gdyby każda z gmin miała na przyszłość zatrzymać wyłączną własność swego majątku i dobra, wówczas i dochody z tego majątku i dobra mogłyby być użyte na pokrycie tylko takich wydatków gminnych, które tyczyłyby się wyłącznie danej części gminy t. j. wsi albo miasteczka, wydatki zaś wspólne musiałyby być pokrywane dochodem z majątku wspólnego, a w braku tego majątku dodatkami do

podatków. Naturalną konsekwencją powyższego stanu rzeczy byłaby konieczność uchwalania trzech budżetów, sporządzania trzech zamknięć rachunkowych i inwentarzy, prowadzenia trzech kas i oddzielnych ksiąg kasowych, co spowodowałoby tylko zamęt i niezwykle utrudnienie w administracji, obok zupełnie zbytecznego i niepomiernego zwiększenia kosztów administracji.

Przypuściwszy zaś, co zresztą nie ulega wątpliwości, że dochody z odrębnych majątków w jednej lub obu częściach gminy na własne wydatki nie wystarczą, oraz że przy nierówności dochodów własnych i niedobory budżetowe będą nierówne, wówczas wypadłoby nałożyć także na pokrycie takich nierównych niedoborów dodatki do podatków, których wysokość musiałaby być odmienną w każdej części gminy połączonej. Taki rozkład dodatków jest jednak niedopuszczalny, sprzeczny z postanowieniem §. 80. ustawy gminnej, oraz z zasadniczymi postanowieniami art. XV. ustawy państwowej z 5. marca 1862, nieznających i niedopuszczających, aby jedna część członków tej samej gminy była dodatkami w innej wysokości obciążoną, aniżeli część ich druga.

Nie ulega też wątpliwości, że przy tego rodzaju organizacji zarządu powstawałyby bardzo liczne spory, których rozstrzyganie z natury rzeczy byłoby wielce utrudnione i niezwykle mozolne.

Z tych wszystkich przyczyn nie mógł też Wydział krajowy uczynić zadość wyrażonemu przez Komisję gminną życzeniu, ażeby doprowadzić obie gminy do kompromisu co do sposobu przyszłej odrębnie prowadzić się mającej administracji majątków każdej gminy z osobna.

Wydział krajowy zatem stwierdzając, że Komisya gminna w r. 1898 i w r. 1899 oświadczyła się stanowczo za połączeniem wsi Skole z miasteczkiem, jakoteż, że Wysoki Sejm przez powzięcie uchwał z dnia 19. lutego 1898 i z dnia 23. marca 1899 w zasadzie postanowił obie gminy połączyć, oraz że intencya Wysokiego Sejmu wyrażona w tej ostatniej uchwale, z zasadniczych przeszkód do skutku dojść nie może, — w interesie porządku administracyjnego i dobra przyszłej gminy złączonej uprasza Wysoki Sejm o uchwalenie projektu Komisji gminnej z dnia 10. lutego 1898, przyjętego przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 19. lutego 1898 i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Adolf Vayhinger w. r.

Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia . . . . . o wcieleniu wsi Skole do miasteczka Skole (powiatu Stryjskiego) stosownie do postanowień §. 96. ustawy z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Art. I.

Gmina Skole wieś, powiatu Stryjskiego, zostaje w myśl postanowień §. 96. ustawy z d. 3. lipca 1896 Dz. ust. kr. Nr. 51 wcieloną do gminy Skole miasteczko tegoż powiatu.

Art. II.

Tak ruchomy i nieruchomy majątek, jak i dobro obu gmin łączy się w jedną całość i uzyskane z nich dochody służyć mają na pokrycie wydatków gminnych, jak niemniej zobowiązań pozostałych po obu gminach.

Od powyższej zasady ustanawia się następujące wyjątki:

- a) Członkom dotychczasowej gminy wsi Skole służy prawo pobierania drzewa budulcowego z lasów dotychczasowej wsi Skole na najrawę ich własnych budynków, tudzież drzewa opałowego, wyłącznie na opał ich własnych budynków po cenie o 50% niższej od każdorazowej ceny, ustanowionej taryfą lasową.
- b) Na spłatę długu miasteczka Skole, który z końcem roku 1897 wynosił 11.903 zł. 86 ct. w. a., użyty być ma dochód ze rzeźni, będącej dotychczas własnością miasteczka.

- c) Kapitał 6.000 zł. w. a. będący własnością wsi Skole ulokowany na książeczkach kasy oszczędności we Lwowie Nr. 89.036, 89.038 i 89.044 a znajdujący się w depozycie Wydziału powiatowego, jak niemniej zapis długu państwa w d. 1. lutego 1895 L. 179.013 na 1.600 zł. w. a., będący własnością wsi Skole, użyty być ma na założenie kasy pożyczkowej dla członków dotychczasowej wsi Skole pod zarządem komitetu wybranego przez członków dotychczasowej gminy wsi Skole i pod nadzorem Reprezentacyi gminy połączonej. Użycie kapitałów lub odsetek kasy pożyczkowej na inne cele może nastąpić tylko za zezwoleniem komitetu zarządzającego tą kasą.

d) każda z połączonych gmin zostaje przy swoich prawach użytkowania pastwisk gminnych, tak samo pozostają nienaruszone prawa do użytkowania wspólnych pastwisk.

Art. III.

Niniejsza ustawa wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia i w tym czasie mają być obie rady gminne rozwiązane, tymczasowy zarząd dla połączonej gminy ustanowiony i wybory do jej rady gminnej rozpisane.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
